

การศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาพื้นที่นิเวศภูมิทัศน์แนวริมแม่น้ำโขง
จังหวัดหนองคาย และพื้นที่เกี่ยวเนื่อง

This study is about the guideline for developing ecological landscape area
along Maekong River in Nong Khai province and related areas.

โดย

รองศาสตราจารย์รวิ หาญเผชิญ และคณะ

ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยขอนแก่น

ปีงบประมาณ 2551

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาพื้นที่นิเวศภูมิทัศน์แนวริมแม่น้ำโขง จังหวัดหนองคาย และพื้นที่เกี่ยวเนื่องนั้น จากการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงสภาพทั่วไปของพื้นที่นิเวศภูมิทัศน์แนวริมแม่น้ำโขง จังหวัดหนองคายและพื้นที่เกี่ยวเนื่องการจำแนกประเภทพื้นที่นิเวศภูมิทัศน์และการประเมินคุณค่า บทบาท ศักยภาพของพื้นที่นิเวศภูมิทัศน์บนพื้นฐานของระบบนิเวศวิทยาภูมิทัศน์เพื่อหาแนวทางการพัฒนาที่จะนำศักยภาพและบทบาทของพื้นที่นิเวศภูมิทัศน์มาใช้ประโยชน์ในการเป็นข้อเสนอแนะการวางแผนการใช้ที่ดิน ผลการศึกษาได้ข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการ และวางแผนพื้นที่นิเวศภูมิทัศน์ คือ การวางแผนการใช้พื้นที่อย่างบูรณาการ จำเป็นที่จะต้องมองถึงภาพรวมของพื้นที่และแยกย่อยในการจัดการพื้นที่เป็นกลุ่มย่อยตลอดจนการลงรายละเอียดในพื้นที่ ทั้งนี้ควรที่จะประสานและทำความเข้าใจกันกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวางแผนในแต่ละองค์กรมাত্রาส่วนในการวางแผนพื้นที่นั้น ตลอดจนควรคำนึงถึงและเข้าใจในพื้นฐานของการเชื่อมโยงของระบบนิเวศวิทยาการบริหารจัดการ ตลอดจนการเข้าใจในพื้นที่เฉพาะได้อย่างชัดเจนโดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของระบบนิเวศวิทยา และการพิจารณาศักยภาพของแต่ละพื้นที่ ตัวอย่างเช่น พื้นที่ที่มีศักยภาพ และบทบาทในระดับต่ำ (ระดับที่ 2) ควรทำการเร่งรัดฟื้นฟูสภาพแวดล้อม และความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศอย่างเร่งด่วน พร้อมกับส่งเสริมการใช้ที่ดินอย่างยั่งยืนและเหมาะสม และมีการประกาศให้เป็นเขตพื้นที่ฟื้นฟู พื้นที่ที่มีศักยภาพและบทบาท ในระดับปานกลาง (ระดับที่ 3) ควรส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งควรมีการฟื้นฟูและอนุรักษ์ชุดพื้นที่ที่ยังไม่มีการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินอย่างเข้มข้น ตลอดจนการสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรและนิเวศภูมิทัศน์ทั้งระดับท้องถิ่นและภูมิภาค พื้นที่ที่มีศักยภาพและบทบาทในระดับสูง(ระดับที่ 4) ควรมีการอนุรักษ์และพัฒนานิเวศภูมิทัศน์อย่างต่อเนื่อง และพื้นที่พื้นที่ที่มีศักยภาพและบทบาทในระดับสูงมาก (ระดับที่ 5) ควรประกาศให้เป็นเขตอนุรักษ์พื้นที่อย่างต่อเนื่อง

Abstract

This study is about the guideline for developing ecological landscape area along Maekong River in Nong Khai province and related areas. The objective of this study is to see the real landscape alongside Maekong River in Nong Khai province and compounded area. Also study about the categories and the assessment on role and capacity of landscape base on ecology system of landscape study to seek for the proper development guideline that maximize the capacity and role of landscape for better land-use management. The study results, recommendation and landscape planning are as followed;

The integrated land-use planning needs to concern about the overall area and sub-management of the land. Accordingly, the stakeholder analysis and building up the mutual understanding among them are necessary. The concern and understanding about the linkage of ecology system management as well as the geography based on ecology system are also helpful. The capacity assessment of each area is conducted for instance for the second level area must be restored environment and the abundant of ecology urgently. For this level, the appropriated sustainable land use promotion and declare to be restoration area should be done. For the 3rd level, this area should be promoted about the effective resource utilization. Also the preservation and restoration approach should be done for the area least changed. The participation building should also be conducted on resource and landscape management at the local and regional levels. For the 4th level, the landscape should be preserved and improved continuously. And lastly the 5th level, this area should be announced to be preserved area continuously.